

รายงานการประชุมติดตามความก้าวหน้า ครั้งที่ 2
โครงการการวิจัยต้นทุนทางเศรษฐกิจและสังคมของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
วันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 เวลา 9.00-12.00น.
ณ ห้องประชุมสำนักงานโครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ
ชั้น 6 อาคาร 6 กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

- | | |
|--|---|
| 1. นายประคอง เดกฉัตร | สำนักงานศาลยุติธรรม |
| 2. นพ.บัณฑิต ศรีไพศาล | ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยปัญหาสุรา |
| 3. ผศ.สุชาติ ภัยหลีกถี้ | คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น |
| 4. อาจารย์อุษณีย์ พึ่งปาน | สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย |
| 5. นางสาวจิตรลดา อารีรัตน์ชัย | สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย |
| 6. คุณณัฐวิภา สิ้นสุวรรณ | คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย |
| 7. คุณอารีรัตน์ โล่ทองมงคล | สำนักงานสถิติแห่งชาติ |
| 8. คุณหทัยชนก พรรคเจริญ | สำนักงานสถิติแห่งชาติ |
| 9. คุณบรรพต ดีเมืองสอง | สำนักงานสถิติแห่งชาติ |
| 10. คุณรัจนา เนตรแสงทิพย์ | สำนักงานสถิติแห่งชาติ |
| 11. พันตำรวจเอกหญิงเบญจวรรณ เกียรติสารพิภพ | รองผู้บังคับการศูนย์เทคโนโลยี
สารสนเทศกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ |
| 12. พันตำรวจโทสงคราม เสี่ยมพัคตร์ | กองบังคับการตำรวจจราจรพื้นที่ 1,2,3 |
| 13. นางสาวจิตติภัสร์ จิระโชตินันต์ | สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริม
สุขภาพ (สสส.) |
| 14. รุ่งอรุณ ลิ้มพีทะภัณ | สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริม
สุขภาพ (สสส.) |
| 15. ภก.สงกรานต์ ภาคโชคดี | ผู้อำนวยการเครือข่ายองค์กรงดเหล้า |
| 16. คุณพิมพ์มณี เมฆพายุพิ | เครือข่ายองค์กรงดเหล้า |
| 17. นส.เมธิรา อินทร์สวาท | เครือข่ายองค์กรงดเหล้า |
| 18. ดร.นพ.ยศ ตีระวัฒนานนท์ | โครงการ HITAP |
| 19. ผศ.ดร.ภญ.มนตร์ดี ถาวรเจริญทรัพย์ | โครงการ HITAP |
| 20. นางสาวชนิดา เลิศพิทักษ์พงศ์ | โครงการ HITAP |
| 21. นางสาวจอมขวัญ โยธาสมุทร | โครงการ HITAP |
| 22. นางสาวประพัคตร์ เนมิตพิทักษ์กุล | โครงการ HITAP |

23. นางสาวกรรณิการ์ ฐิติบุญสุวรรณ	โครงการ HITAP
24. นางสาวสิริพร คงพิทยาชัย	โครงการ HITAP
25. นางสาวเชิญขวัญ ภูษณงค์	โครงการ HITAP

1. วาระการประชุม

1. นำเสนอความก้าวหน้าของโครงการในภาพรวม
2. นำเสนอความก้าวหน้าในการประเมิน “ต้นทุนการบังคับใช้กฎหมายและการฟ้องร้องคดีความและทรัพย์สินเสียหายจากอุบัติเหตุจราจร”
3. นำเสนอผลการศึกษาเบื้องต้น “ การสูญเสียผลิตภาพจากการบริโภคแอลกอฮอล์ในประเทศไทย”
4. นำเสนอผลการศึกษาเบื้องต้น “ผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพจากการบริโภคแอลกอฮอล์ในประเทศไทย”
5. อภิปรายและเสนอแนะ

2. ประเด็นอภิปรายและข้อเสนอแนะ

ประเด็นการอภิปรายและข้อเสนอแนะสามารถสรุปตามหัวข้อที่นำเสนอตามวาระการประชุม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ต้นทุนการบังคับใช้กฎหมายและการฟ้องร้องคดีความ

2.1.1 ศาล

- ควรจะมีการอธิบายเหตุผลลงในระเบียบวิธีวิจัยด้วยว่าเหตุใดจึงเลือกจำนวนคดีที่พิจารณาเสร็จในปี 2549
- ควรระบุว่ามูลค่าของต้นทุนในการศึกษานี้เป็นมูลค่าขั้นต่ำซึ่งเก็บเฉพาะต้นทุนที่เกิดขึ้นจากคดีอาญา ยังไม่รวมความเสียหายที่เกิดขึ้นในคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับ ชีวิต ร่างกาย อนามัย ทรัพย์สิน สิทธิเสรีภาพ และชื่อเสียงเกียรติยศ ซึ่งหากนำมาประเมินร่วมด้วยจะคิดเป็นมูลค่าอีกมากมาย นอกจากนี้ยังไม่รวมคดีที่มีสาเหตุมาจากสุราแต่เหตุการณ์ที่กระทำผิดนั้นเกิดภายหลังจากที่ดื่มสุราไปแล้ว
- การคำนวณค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีควรเพิ่มในส่วนของค่าใช้จ่ายของสำนักงานอัยการเขต 1, ค่าใช้จ่ายของศาลอุทธรณ์ภาค 1 , สำนักงานควบคุมความประพฤติภาค 1, ส่วนกลางของสำนักงานศาลยุติธรรม, ส่วนกลางของสำนักงานอัยการ, ศาลฎีกา ร่วมด้วย
- มีผู้สงสัยว่าเหตุใดต้นทุนที่เกิดขึ้นของในส่วน of ศาลมีค่ามากกว่าในส่วน of ตำรวจ ซึ่งทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ยังไม่ได้รวมต้นทุนที่เกิดขึ้นที่ศาลทั้งหมด ดังที่กล่าวมาข้างต้น

2.1.2 ตำรวจ

- ควรจะมีการอธิบายเหตุผลลงในระเบียบวิธีวิจัยด้วยว่าเหตุใดจึงเลือกจำนวนคดีที่รับแจ้งในปี 2549

- ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยว่าการประเมินต้นทุนของการดำเนินคดีของตำรวจ (คิดเฉพาะงานสืบสวน สอบสวน) โดยการประมาณการว่าต้นทุนดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 25 ของต้นทุนทั้งหมด จะทำให้ได้มูลค่าที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง
- มีข้อเสนอแนะว่าการเก็บข้อมูลที่เกิดขึ้นจริงที่สถานีตำรวจจะทำให้ได้สัดส่วนของคดีที่มีสาเหตุเกี่ยวข้องกับการตีมสุราที่แท้จริง

2.2 ต้นทุนทรัพย์สินเสียหายจากอุบัติเหตุจราจร

- จากสถิติคดีอุบัติเหตุจราจรทางบกในปี 2549 พบว่าอุบัติเหตุจราจรทางบกที่เกิดจากการเมาสุราพบว่ามีจำนวน 8,389 คดี ทางที่มิวจัยและผู้เชี่ยวชาญคาดว่าน่าจะต่ำกว่าความเป็นจริง เนื่องจากอาจมีคดีอื่นที่มีสาเหตุมาจากการตีมสุรา เช่น ขับรถเร็วเกินอัตราที่กำหนดและมีบางคดีที่สามารถตกลงกันได้ก็จะไม่มีการลงบันทึก ทำให้การคำนวณความสูญเสียที่เกิดขึ้นต่ำกว่าความเป็นจริง ซึ่งผู้เชี่ยวชาญจากกองบังคับการตำรวจจราจร แจ้งว่าจะขอกลับไปศึกษาข้อมูลที่มีก่อนว่าสามารถลงรายละเอียดกว่านี้ได้หรือไม่

2.3 การสูญเสียผลิตภาพจากการบริโภคแอลกอฮอล์ในประชากรไทย

2.3.1 การสูญเสียผลิตภาพจากการจากการตายก่อนวัยอันควร

- ควรมีการใส่ range ของรายได้ตามช่วงอายุด้วย
- ในประเด็นของการใช้ discounting rate 3% มาปรับลดค่าแรงเฉลี่ยตลอดอายุขัยของการคำนวณมูลค่าการสูญเสียจากการตายก่อนวัยอันควรนั้น เหตุผลที่เลือกใช้ discounting rate ที่ 3% เนื่องจากคู่มือการวิเคราะห์เศรษฐกิจศาสตร์ของประเทศไทย ซึ่งนักเศรษฐศาสตร์ไทยจัดทำขึ้นมีมติว่าให้ใช้ที่ค่านี้

2.3.2 การสูญเสียผลิตภาพจากการจากการขาดงานและประสิทธิภาพในการทำงานที่

ลดลง

- การนำเสนอในรูปแบบกราฟจะช่วยให้เห็นภาพชัดเจนขึ้น
- มีประเด็นว่าการใช้ 220 วันทำงานต่อปีได้คำนึงถึงผู้ที่อยู่ในอาชีพเกษตรกรรมด้วยหรือไม่
- เป็นเพียงการนำเสนอข้อมูลเบื้องต้นโดยใช้ univariate เท่านั้นยังมีได้มีการวิเคราะห์แบบ multivariate

2.4 ผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพจากการบริโภคแอลกอฮอล์ในประชากรไทย

-

3 ประเด็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

- สำหรับการเปรียบเทียบกับการศึกษาที่เคยทำในปี 2548 พบว่ามีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก เพื่อความโปร่งใสของการวิจัย ทางที่มิวจัย HITAP ได้ชี้แจงว่า ผลที่ได้มีความแตกต่างกันเนื่องจากสาเหตุต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเปรียบเทียบวิธีวิจัยในประเด็นใดบ้าง และ

ชี้แจงว่าการศึกษาด้านทุนทางสังคมและเศรษฐกิจของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในครั้ง
นี้ทาง HITAP ได้ยึดระเบียบวิธีวิจัยตามแนวทางขององค์การอนามัยโลกและครอบคลุมชนิด
ของต้นทุนจำนวนมากกว่า ทั้งนี้มีผู้เสนอให้ระบุว่าในรายงานการศึกษาที่ทำในปี 2548
ยังขาดต้นทุนในส่วนใดและควรระบุว่ามูลค่าของเงินในแต่ละปีไม่เท่ากัน

- เนื่องจากผลการศึกษาในครั้งนี้ได้จากการวิเคราะห์ผลเบื้องต้นเท่านั้น ที่ประชุมจึงมีประเด็น
สงสัยว่า หากผลการศึกษาเบื้องต้นมีการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อยเพียงใด ซึ่งทีมนักวิจัยได้
ระบุว่าคงมีผลการศึกษาคงมีการเปลี่ยนแปลงบ้างแต่ไม่มากนัก
- มีข้อเสนอแนะว่า ในรายงานควรอธิบายว่า การประเมินควรทำทุกกี่ปี และ ควรทำการวาง
แผนการเก็บข้อมูลใดบ้างเพื่อเป็นพื้นฐานของการประเมินในครั้งๆ ต่อไปให้มีประสิทธิภาพ
มากขึ้น